2 SEM FYUGP MINSOC2

2024

(May/June)

SOCIOLOGY

(Minor)

Paper: MINSOC2

(Sociology of India)

Full Marks: 80
Pass Marks: 24

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা:

 $1 \times 8 = 8$

Choose the correct answer:

(a) তলৰ কোনজন সমাজতত্ত্ববিদে 'purity' আৰু 'pollution'ক জাতি ব্যৱস্থাৰ এটা প্ৰাথমিক বৈশিষ্ট্য হিচাপে অভিহিত কৰিছে ?

Who among the following sociologists has considered 'purity' and 'pollution' as the primary characteristic of the caste system?

(i) नूरे पूम'

Louis Dumont

- (ii) এম. এন. শ্রীনিবাস M. N. Srinivas
- (iii) এচ. চি. ডুবে S. C. Dube
- (iv) জি. এচ. ঘূবে G. S. Ghurye
- (b) তলৰ কোনখন গ্ৰন্থ আন্দ্ৰে বেঁটেইৰ দ্বাৰা ৰচিত?

 Which of the following books is written by Andre Beteille?
 - (i) Class, Caste and Status
 - (ii) Caste, Class and Power
 - (iii) Caste in Indian Politics
 - (iv) Caste in Contemporary India
- (c) 'অনুসূচীত জাতি' অৱধাৰণাটো প্ৰথম ক'ত ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল ?

Where was the term 'Scheduled Caste' first used?

(i) ভাৰতৰ সংবিধানত In the Constitution of India

- (ii) গৱৰ্মেণ্ট অৱ ইণ্ডিয়া এক্ট, ১৯৩৫ত In the Government of India Act, 1935
- (iii) 'মনুসংহিতা'ত In Manu-Samhita
- (iv) Annihilation of Caste নামৰ বি. আৰ. আম্বেদকাৰৰ গ্ৰন্থত In Annihilation of Caste by B. R. Ambedkar
- (d) The Argumentative Indian নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন? Who wrote the book, The Argumentative Indian?
 - (i) এম. এন. শ্রীনিবাস M. N. Srinivas
 - (ii) এচ. যোধকা S. Jodhka
 - (iii) অমর্ত্য সেন Amartya Sen
 - (iv) বি. আৰ. আম্বেদকাৰ B. R. Ambedkar

(e) তলৰ কোনটো জনজাতি আন্দামান আৰু নিকোবৰ দ্বীপৰ নহয়?

Which of the following is not a tribe from Andaman and Nicobar Islands?

- (i) জাৰৱা Jarawas
- (ii) ছেণ্টিনেলী Sentinelese
- (iii) ছমপেন Shompens
- (iv) মাওৰী Maori
- (f) 'Family of orientation' আৰু 'family of pro-creation' এই ধাৰণা দুটা তলৰ কোনজন সমাজতত্ত্ববিদে আগবঢ়াইছিল?

Who among the following sociologists gave the concepts of 'family of orientation' and 'family of pro-creation'?

- (i) জি. বি. মার্দক G. B. Murdock
- (ii) এম. এন. শ্রীনিবাস M. N. Srinivas
- (iii) আন্দ্ৰে বেঁটেই Andre Beteille
- (iv) ইৰাৱতী কাৰ্ডে Irawati Karve

(g) কোনজন সমাজতত্ত্ববিদে দন্দ্বাত্মক আৰ্হিৰ সহায়ত ভাৰতৰ গ্ৰাম্য সমাজ অধ্যয়ন কৰাত গুৰুত্ব দিছিল?

Which sociologist emphasized the significance of the dialectical model in studying rural society?

(i) এ. বি. মুখার্জী A. B. Mukherjee

(ii) টি. কে. অ'মেন T. K. Oommen

(iii) ৰামকৃষ্ণ মুখাৰ্জী Ramkrishna Mukherjee

(iv) ওপৰৰ এজনও নহয় None of them

(h) ভাৰতবৰ্ষত সমাজতত্ত্বক এক শৈক্ষিক পাঠ্যক্ৰম হিচাপে পৰিচিত কৰোৱাত আগভাগ লোৱা ব্যক্তিজন কোন আছিল?

Who is the pioneer to introduce Sociology as an educational curriculum in India?

(i) পেট্রিক গেড্চ Patrick Geddes

(ii) শ্যামাচৰণ ডুবে Shyamacharan Dubey

(iii) জি. এচ. ঘূৰে G. S. Ghurye

(iv) আৰ. কে. মুখাৰ্জী R K Mukheriee

- 2. তলত দিয়াসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

 4×4=16

 Write short notes on any four of the following :
 - (a) ভাৰতীয় ধৰ্মনিৰপেক্ষতাবাদৰ ওপৰত সাম্প্ৰতিক বিবাদ Recent debates on secularism in India
 - (b) জনপ্রবজন আৰু নৃগোষ্ঠীয় সংঘাত Population migration and ethnic conflict
 - (c) সাম্প্রতিক সময়ত ভাৰতীয় জাতি ব্যৱস্থাত দেখা দিয়া পৰিৱর্তন Recent changes in Indian caste system
 - (d) বহুত্বাদী সমাজ হিচাপে ভাৰতবৰ্ষৰ মূলশক্তি Strength of India as a plural society
 - (e) ভাৰতীয় গ্ৰাম্য সমাজৰ শ্ৰেণীবিভাজন Class division of Indian rural society
- 3. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা : 14×4=56

 Answer any four of the following questions :
 - (a) ভাৰতৰ দৰে 'সাংস্কৃতিক বহুত্ববাদ' থকা এখন সমাজত বসবাস কৰাৰ প্ৰত্যাহ্বান কোনবিলাক? আলোচনা কৰা। What are the challenges of living in a 'culturally pluralistic' society like India? Discuss.

- (b) সাম্প্রতিক সময়ত ভাৰতৰ জনজাতীয় সমাজত দেখা দিয়া সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ প্রৱণতা সম্পর্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা। Write briefly on the present trend of social change among Indian tribes.
- (c) দলিত আন্দোলনলৈ বি. আৰ. আম্বেদকাৰৰ অবিহণা আলোচনা কৰা। Discuss the contribution of B. R. Ambedkar to Dalit Movement.
- (d) নৃগোষ্ঠীয় আন্দোলনৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ উদাহৰণেৰে সৈতে সাম্প্ৰতিক ভাৰতৰ প্ৰেক্ষাপটত আলোচনা কৰা। Explain the salient features of ethnic movement by citing examples from contemporary India.
- (e) ভাৰতৰ নাৰী আন্দোলনে সামৰি লোৱা প্ৰধান বিষয়সমূহ চিনাক্ত কৰা। Identify the major issues of the women's movement in India.
- (f) আঞ্চলিকতাবাদে ভাৰতীয় ঐক্যত কেনেদৰে ভাবুকিৰ সৃষ্টি কৰিছে, আলোচনা কৰা। How does regionalism threaten India's unity? Discuss.
